

Rabobank

Herman Wijffels Innovatieprijs Editie 2008

INHOUD

Voorwoord Bert Heemskerk	4
Herman Wijffels Innovatieprijs in 2008	6
Duurzaamheid en innovatie gaan hand in hand bij Rabobank	8
Interview Herman Wijffels	10
Winnaars en genomineerden	12
Interview Maria van der Hoeven	28
Een prijs met impact	30

Voorwoord

Bert

Heemskerck

Voorwoord

‘De concurrentiekracht van Nederland staat onder druk.’ ‘De groei in productiviteit blijft achter.’ ‘Nederlandse bedrijven presteren gemiddeld minder dan sectorgenoten in andere Europese landen.’ ‘Ons bedrijfsleven is te weinig innovatief en heeft te weinig grote groeiers.’

Het waren de nuchtere en ontvullende constateringen die enkele jaren geleden leidden tot de oprichting van het Innovatieplatform.

Nederland moet dus innovatiever en ondernemerder worden. De Rabobank onderschrijft dat van harte. Ondernemerschap, innovatie en duurzaamheid zitten in onze genen. En als marktleider in de zakelijke markt vinden wij het ook nadrukkelijk onze taak om het belang van deze thema's naar ondernemers uit te dragen. Ze zijn belangrijk voor onze economie, voor onze concurrentiekracht, voor onze welvaart.

Er wordt soms gedacht dat maatschappelijk verantwoord ondernemen en innovatie voorbehouden zijn aan multinationals en grote ondernemingen. Ten onrechte. Juist het midden- en kleinbedrijf, de motor van onze economie, is gebaat bij innovaties. Zeker nu die motor dreigt te haperen. We moeten dan ook vol gas geven om het innovatief vermogen bij deze categorie ondernemers naar boven te brengen.

De Rabobank doet dat op tal van manieren. Met haar producten, in haar dienstverlening én met de Herman Wijffels Innovatieprijs. Deze prijs geeft Nederlandse ondernemers een extra stimulans om kansrijke ideeën te verwezenlijken, om hun innovatie door te zetten. In 2008 schreven zich liefst 409 ondernemers in, een recordaantal. De nominaties zijn verrassend en vooruitstrevend. En alhoewel zeer verschillend van aard, helpen ze stuk voor stuk mens en milieu vooruit.

In dit boekje vindt u de prijswinnaars en genomineerden van dit jaar terug, met een toelichting van de ondernemer. Ook kunt u een terugblik lezen op zeven jaar Herman Wijffels Innovatieprijs, interviews met Maria van der Hoeven en Herman Wijffels zelf en een greep uit de vele innovaties van de Rabobank.

Ik wens u veel leesplezier en innovatiekracht!

Bert Heemskerk

Voorzitter raad van bestuur Rabobank Nederland.

Herman Wijffels Innovatieprijs in 2008

Op 1 april 2008, de sluitingsdatum, hadden zich 409 kandidaten ingeschreven voor de Herman Wijffels Innovatieprijs. Wie zijn deze ondernemers? Hoe zijn ze beoordeeld? Wie zitten in de jury? En waarom doen er maar zo weinig vrouwen mee? Enkele feiten op een rij.

De inzenders

Van de **409** inzenders is bijna de helft door de eigen lokale Rabobank geweest op de Herman Wijffels Innovatieprijs. Dit geeft de kracht van het eigen netwerk weer. Het laat ook zien dat lokale banken actief met de prijs omgaan. **21%** van de inzenders is via een banner op een internetsite op het spoor van de Herman Wijffels Innovatieprijs gezet. **78%** van de inzenders is klant van de Rabobank.

Innovatie is van alle leeftijden, zo laten de inzenders zien.

13% is jonger dan 30 jaar, **19%** is tussen de 30-40 jaar, **38%** is tussen de 40-50 jaar, **19%** is tussen de 50-60 jaar en **11%** is ouder dan 60 jaar.

Weinig inzendingen vrouwen

Slechts **15%** van de inzenders is vrouw. Dat is weinig. Een verklaring zou kunnen zijn dat veel vrouwen actief zijn in de dienstensector. In deze sector wordt minder geïnnoveerd op duurzaam vlak. En dat is wel een voorwaarde voor deelname.

De selectieprocedure

Alle **409** inzendingen zijn onder de loep genomen door de beoordelingscommissie en het wedstrijdsecretariaat. De beoordelingscommissie bestond uit directeuren van lokale Rabobanken en medewerkers van Rabobank Nederland die veel met innovatie van doen hebben. Samen hebben zij **100** inzendingen geselecteerd. Aan deze inzenders zijn aanvullende vragen gesteld

over de vinding, ook zijn interne en soms externe deskundigen geraadpleegd. Na de aanvullende informatie bleven er ongeveer **35** kanshebbers over. Zij moesten via de lokale Rabobank een aantal zaken aanleveren, zoals:

- een uitgebreid ondernemingsplan inclusief een financiële onderbouwing
- een volledige weergave van het traject dat al was afgelegd
- een beschrijving van de deelnemer zelf
- een motivatie waarom juist hij of zij de prijs moest winnen.

In de meeste gevallen gaf de eigen lokale Rabobank een aanbeveling. De beoordelingscommissie ging met de nieuwe informatie aan de slag. Het ondernemingsplan werd beoordeeld op innovatie en haalbaarheid, opnieuw werden deskundigen ingeschakeld. Uiteindelijk bleven er achttien kandidaten over, bij hen zijn leden van de beoordelingscommissie op werkbezoek geweest. Dit resulteerde in tien nominaties. De jury heeft uit deze tien de winnaars gekozen.

De jury van de Herman Wijffels Innovatieprijs bestaat uit de volgende leden:

Mevrouw mr. Renée Bergkamp, directeur-generaal Ondernemen & Innovatie bij het ministerie van Economische Zaken

Prof. dr .ir. Aalt Dijkhuizen, voorzitter van de raad van bestuur van Wageningen Universiteit en Researchcentrum,

Merien ten Houten, oprichter van Ilse Media Group,

Drs. Jan Oosterwijk, oud-directeur/eigenaar van The Body Shop Benelux BV,

Mevrouw prof. dr. Annemieke Roobeek, hoogleraar Strategie en Transformatie-management aan de Universiteit Nijenrode,

Ir. Hans Schuttenbeld, algemeen directeur van Ter Leeringh BV,

Prof. dr. ir. Martin Tielen, lid van de raad van commissarissen van Rabobank Nederland.

De jury staat onder voorzitterschap van **Bert Heemskerk**, voorzitter van de raad van bestuur van Rabobank Nederland.

Duurzaamheid en innovatie gaan hand in hand bij Rabobank

Innovatie en duurzaamheid zijn kernwoorden voor de Herman Wijffels Innovatieprijs. De begrippen passen perfect bij de Rabobank. De bank behoort tot de wereldtop van bedrijven die duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. En continue innovaties zorgen ervoor dat de Rabobank haar toonaangevende positie als marktleider op bijna alle terreinen van de financiële dienstverlening kan behouden en versterken.

De Rabobank is in meer opzichten een innovatieve bank. Zo loopt de bank al sinds jaar en dag voorop in de ontwikkeling en introductie van nieuwe distributiekanaalen. Die innovaties maken de dienstverlening van de bank efficiënter en effectiever, maar sluiten ook perfect aan op de wens van de hedendaagse klant om ongeacht plaats of tijd zijn financiële zaken te kunnen regelen.

Pratende geldautomaten

De Rabobank plaatste begin jaren tachtig de eerste geldautomaat in Nederland, was de

eerste bank die in eigen land het internet opging en introduceerde met Rabo Mobiel in 2006 als eerste bank in Europa de mogelijkheid van mobiel bankieren en mobiel bellen in één. Andere recente toepassingen laten zien dat innovatie en duurzaamheid uitstekend samen gaan. Wat te denken van de Random Reader Comfort, een slim apparaat dat het mogelijk maakt voor blinden en slechtzienden om te internetbankieren? Of wat te denken van de invoering van 750 pratende geldautomaten waar blinden, maar ook ouderen in het hele land inmiddels volop gebruik van maken?

Ontwikkelingslanden

Op betalingsgebied innoveert de Rabobank niet alleen in Nederland. In ontwikkelingslanden als Zambia en Tanzania heeft de bank bij partnerbanken de mogelijkheid geïntroduceerd om mobiel beltegoed op te waarderen via de geldautomaat. Dat kan het eigen beltegoed zijn, maar ook dat van iemand anders. Deze noviteit voorziet duidelijk in een behoefte: in de afgelegen gebieden is beltegoed een soort betaalmiddel geworden dat mensen vanuit de steden naar hun familie in de landelijke gebieden sturen.

Creditcard met klimaatbijdrage

Voor particuliere klanten van de Rabobank zijn de afgelopen jaren ook tal van vernieuwende financiële producten geïntroduceerd met een duurzaam karakter. Die variëren van een vernieuwende hypotheekvorm die starters helpt om in de dure woningmarkt toch een huis te kunnen kopen, tot de creditcard met klimaatbijdrage die de CO2 uitstoot van aangeschafte producten compenseert. Daarnaast zijn er ook tal van duurzame beleggingsfondsen, Rabo Groen Obligaties en werd in 2008 Rabo GroenSparen gelanceerd: de eerste direct-opvraagbare spaarrekening die fiscale vrijstellingen geniet op het gebied van maatschappelijke beleggingen.

Groei & Innovatie Lening

Innovatief en duurzaam is de Rabobank ook met een aantal specifieke producten voor ondernemers. De Rabobank Stimuleringslening bijvoorbeeld helpt ondernemers nieuwe ideeën te verwezenlijken. En met de Rabo Groei & Innovatie Lening kunnen innovatieve agrarische ondernemers vooruit met hun duurzame plannen en innovaties. Ook op het gebied van groenfinancieringen is de Rabobank al jarenlang onbetwist marktleider. Met de duurzame producten wil de Rabobank ondernemers aanzetten tot duurzamer gedrag. Dat doet ze overigens ook door in haar kredietverleningsproces duurzaamheidscriteria mee te laten wegen.

Innovatie en duurzaamheid zijn kernwoorden voor de Herman Wijffels Innovatieprijs.

Daarnaast kent de Rabobank ook een Projectenfonds dat al sinds 1984 innovatieve en duurzame projecten met een economisch en maatschappelijk belang stimuleert. En last but not least is er natuurlijk de Herman Wijffels Innovatieprijs die dit jaar voor de zevende keer wordt uitgereikt om duurzame en innovatieve initiatieven de kans te geven de markt te veroveren.

INTERVIEW HERMAN WIJFFELS

'Deze tijd is een lusthof voor vernieuwers'

'Ik voorzie grote veranderingen in onze economie. We gaan naar een wereld waarin alle energie duurzaam is en alle producten recyclebaar zijn. Het moet, het gebeurt. Voor het klimaat, voor onze leefomgeving.' Aldus Herman Wijffels. Een gesprek over het belang van duurzame innovaties, het innovatief vermogen in Nederland en de naar hem vernoemde prijs.

Wijffels was er snel uit, toen hij bij zijn afscheid als hoofddirectievoorzitter van de Rabobank Groep een bestemming voor een fonds mocht bepalen. Hij wilde duurzame innovaties een stimulans geven. 'Vernieuwing is altijd nodig. Het leven is dynamisch, mensen ontwikkelen zich. Om bij te blijven moet je innoveren. En duurzaamheid was voor mij toen al een belangrijk thema. Duurzaamheid en vernieuwing zijn ook onlosmakelijk met mekaar verbonden. Want om duurzaam te kunnen leven, zijn innovaties nodig.'

Zijn innovaties extra belangrijk, nu duidelijk is dat ons klimaat verandert?

'Absoluut. De energievoorziening speelt daarin een centrale rol. We steken langzaam het pad over van een systeem van fossiele brandstoffen

naar duurzame energiebronnen. De komende decennia gaat dat gebeuren, zonder twijfel. Het is nodig voor ons klimaat, het is nodig omdat de fossiele energiebronnen opraken. En de techniek is er al om bijvoorbeeld wind- en zonne-energie te produceren.'

Waarom wil het dan nog niet zo lukken met duurzame energie?

'In Nederland heerst een soort maatschappelijke traagheid. Windenergie is in Nederland ontwikkeld. Maar het organiserend vermogen ontbrak om dat ook echt om te zetten in een succesvolle business. De Denen is dat wel gelukt. Maar langzamerhand begint er schot in te komen. Dat proces zal verder versnellen. Ook al omdat ik verwacht dat Barack Obama vol op duurzame energie in zal zetten.'

Hoe is het met het innovatievermogen gesteld in Nederland?

‘We zijn redelijk vroege volgers. Tot de top behoren we niet. Wel op onderdelen, zoals met de kas als energiebron. Daarvoor bestaat elders in de wereld veel interesse.’

Hoe innovatief bent uzelf?

‘Ik ben geen technisch vernuft, ik werk niet op mijn zolderkamer aan een fantastische uitvinding. Maar ik denk wel dat ik vernieuwend ben. Ik beschouw het leven als een opdracht om me te ontwikkelen. Daarom heb ik ook veel verschillende dingen gedaan. Ben ik na mijn pensioen nog naar de SER en de Wereldbank gegaan. Ik denk dat ik in Nederland ook een rol speel in het onderkennen van trends en mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid. Zo sta ik in het leven. Ik ben continu bezig met hoe het in de toekomst anders en beter kan.’

Hoe kan het beter?

‘Ik voorzie grote veranderingen in onze economie. We gaan naar een wereld waarin alle ener-

gie duurzaam is en alle producten recyclebaar zijn. Cradle to cradle. Geen afval meer, gebouwen die zichzelf van energie voorzien, noem maar op. De huidige tijd is dan ook een lusthof voor innoverende ondernemers.’

Ik voorzie grote veranderingen in onze economie. We gaan naar een wereld waarin alle energie duurzaam is en alle producten recyclebaar zijn.

Geeft de Herman Wijffels Innovatieprijs een extra impuls aan innovaties?

‘Ik denk het wel. Kijk maar naar het aantal inschrijvingen. De prijs geeft een stuk erkenning. De winnaars glimmen van oor tot oor als ze op het podium staan. Terecht. De geldprijs is natuurlijk welkom, maar de erkenning is minstens zo belangrijk. En de publiciteit. Daardoor wordt de kans groter dat de uitvinding ook echt een business wordt.’

De prijs doet wat u ervan verwacht had?

‘Meer dan dat. Als je op internet de Herman Wijffels Innovatieprijs zoekt, krijg je duizenden hits. De huidige status en de publiciteit eromheen hebben me verbaasd. Zelfs de president van de Wereldbank noemde de prijs tijdens mijn afscheid daar. Ik had niet gedacht dat het zoveel impact zou hebben.’

Dan is het natuurlijk extra leuk dat de prijs uw naam draagt.

‘Rabobank stelde destijds voor om mijn naam aan de prijs te koppelen, maar ik had mijn twijfels. Dat doe je toch alleen als postuum eerbetoon? Maar de mensen bij de Rabobank zetten door, ze wilden me eren. En inderdaad: het is zeer eervol.’

Winnaars en Genomineerden

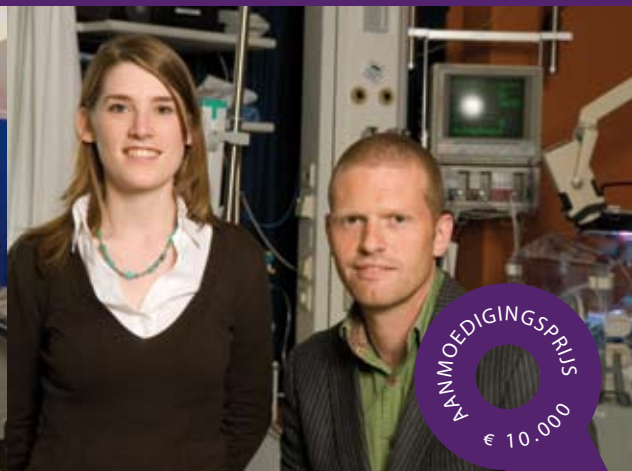
SENSOOR

FISHFLOW VIJZEL GEMAAL

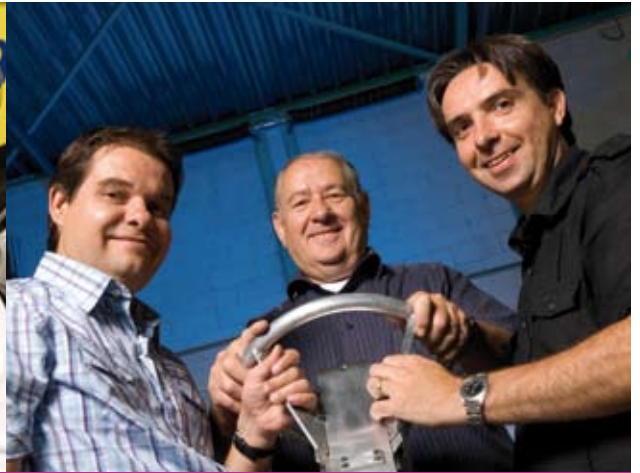
NETHE

BABYBLOOM

BEADEMINGSAPPARAAT

BINDAPPARAAT

BLUSSYSTEEM

DRINKBEKER

PLANTAARDIGE INHOUDSSTOFFEN

SLIM GLAS

SENSOOR

Gerard Griffioen

Agis Automatisering BV

GEVOELIGE OREN

De Agis CowManager met FastFocus SensOren registreert continu, 24 uur per dag, zeven dagen per week, de vitale signalen van een koe, zoals de temperatuur, beweging en geluid. De SensOor in het linkeroor van de koe stuurt de meetwaarden naar de StalPC. Deze waarden worden vergeleken met historische cijfers van de koe en data van bekende ziektepatronen. Zijn er afwijkingen, dan volgt er direct een melding. Zo signaleert het systeem in een vroeg stadium mogelijke ziektes als tocht, uier-, baarmoeder- en tussenklauwontsteking, blauwtong en salmonella. De koe kan dan direct behandeld worden.

'In 2005 ben ik op het idee van de SensOor gekomen. Samen met een dierenarts heb ik een kijkje genomen bij grote Amerikaanse veehouders. Ik zag hoe medewerkers na het afkalven tien dagen lang 's ochtends en 's avonds de temperatuur van de koeien meetten. Een enorm karwei. Dat liet me niet los. Ik wilde dat automatiseren, een continumeting. Zodat je een film krijgt in plaats van een foto, een momentopname. Samen met TNO hebben we een prototype van de SensOor gebouwd en getest. We ontdekten veel verrassende zaken. Bijvoorbeeld dat je via een multi-point oormeting sneller een temperatuurverandering constateert dan bij een rectale meting. Dat er temperatuurverschillen in het oor ontstaan als een koe in nood is. Daardoor kun

je bijvoorbeeld een redelijk nauwkeurig tijdstip van afkalven bepalen. Maar ook zeventien ziektes vaststellen! Na het eerste prototype zijn we doorgegaan met ontwikkelen. Chips werden slimmer, ze hebben minder stroom nodig, kunnen over grotere afstanden zenden. We hebben inmiddels een internationaal patent voor gebruik bij dier én mens. Want ook voor mensen kan het in de toekomst waardevol zijn. Het heeft veel doorzettingsvermogen gekost, maar het resultaat is groter dan verwacht en mag er zijn.'

Gerard Griffioen, Agis Automatisering BV
www.agis.nl

DE MENING VAN DE JURY:

'De SensOor is een uitstekend nieuw hulpmiddel voor de veehouder. Naast zijn eigen waarneming heeft de veehouder met de SensOor een instrument dat de gezondheidsstatus van elke koe continu meet. Daardoor kan hij eventuele ziektes in een vroeg stadium signaleren en dus eerder ingrijpen. Maar het helpt de veehouder ook om bijtijds aanwezig te zijn als een koe gaat kalven.'

FISHFLOW VIJZEL GEMAAL

Gerard Manshanden, Marcel Klinge en Theo Witjes

FishFlow Innovations

VISVRIENDELIJK VIJZELGEMAAL

Nederland telt ruim 3.500 gemalen om de polders droog te houden. De schroef van zo'n gemaal brengt enorme slachtingen aan onder vissen. Het vijzelgemaal van FishFlow Innovations is honderd procent visveilig doordat er een meedraaiende buis om de vijzel is aangebracht en de vijzelbladen aangepast zijn. Bovendien is de vijzel superstil en schrikt zodoende geen vissen af. De FishFlow vijzel heeft daarnaast een hoger energetisch rendement dan conventionele vijzels, is onderhoudsvriendelijker door het gebruik van composiet in plaats van staal en ook als turbine te gebruiken om stroom op te wekken.

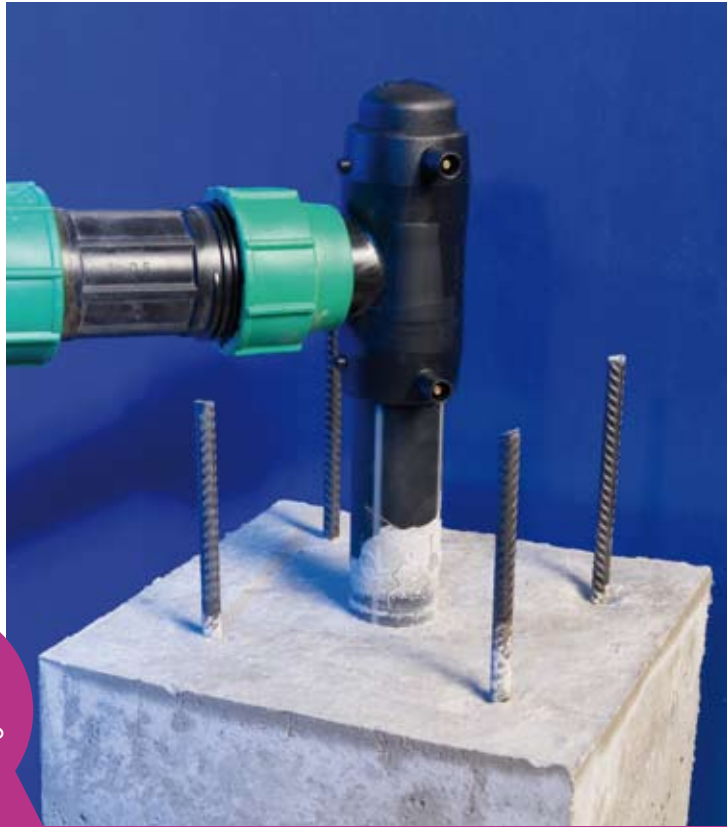
DE MENING VAN DE JURY:

'We staan er niet elke dag bij stil, maar veel vissen in Nederland overleven een passage met een gemaal niet. Dit is een ernstige bedreiging voor de visstand. De visveilige vijzel biedt een goed te realiseren oplossing: vissen kunnen er onbeschadigd doorheen zwemmen zonder dat dit ten koste gaat van de doelstelling van gemalen. Bovendien kan de vijzel als turbine gebruikt worden. Al met al een zinvolle innovatie!'

'Ik kom uit de visserij. Heb mijn hele leven op het IJsselmeer gevist op brasem en blankvoorn. Daar viste niemand op. Ik had er een goede handel aan: je moet altijd dingen doen die anderen niet doen. In een platform kwam ik Marcel Klinge van Witteveen+Bos tegen, een ingenieurbureau voor projecten in onder meer water en milieu. Marcel vertelde over de vissterfte bij gemalen. Ter plekke schetste ik hem de oplossing van een gemaalvispassage. Hij was enthousiast, de passage is er gekomen en samen begonnen we FishFlow Innovations. Door mijn jarenlange ervaring in de visserij heb ik veel kennis over vissen.

Het vijzelgemaal dat we nu ontwikkeld hebben heeft veel voordelen. Extra leuk vind ik dat het bij mij in Medemblik werkgelegenheid kan opleveren. Hier zit namelijk veel composietbouw en die sector heeft het moeilijk. Na deze innovatie staat een nieuw project op stapel: het scheiden van water enerzijds en vuil en vis anderzijds voordat het een energiecentrale ingaat. En het vissen zelf? Daar heb ik geen tijd meer voor. Jammer, maar dit werk vind ik eigenlijk nog veel leuker.'

Gerard Manshanden, FishFlow Innovations
www.fishflowinnovations.nl

NETHE

Reijer Lehmann en Jacob Lehmann

Demar Heiwerken BV

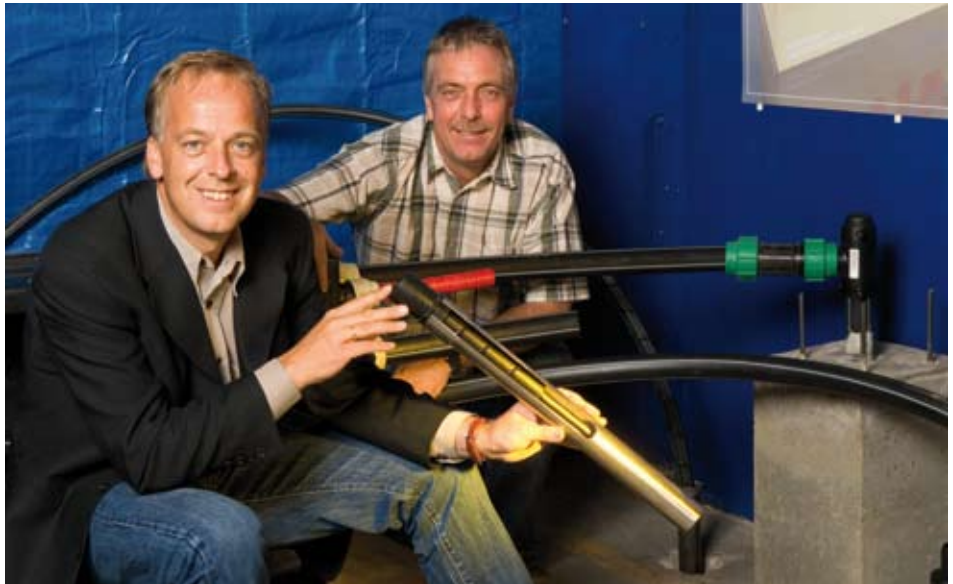
WATERVRIENDELIJKE WARMTEWISSELAAR

De NETHE, Netherlands Earth Turbulent Heat Exchanger, is een geothermische warmtewisselaar die voor de winning van warmte en koude gebruik maakt van aardwarmte. De NETHE heeft een aantal voordelen ten opzichte van bestaande warmtewisselaars. Hij hoeft minder diep de grond in, waardoor minder aardlagen doorboord worden en het risico op grondwatervervuiling afneemt. Bovendien is in de NETHE geen giftig antivries nodig. Tot slot kent de NETHE een slimme aanpassing waardoor het rendement van de warmtepomp flink stijgt. Daardoor is de installatie sneller rendabel. De NETHE is geschikt voor woningen, nieuwbouw en bestaande woningen, maar ook voor bijvoorbeeld de tuinbouw.

‘De NETHE is een compleet nieuw systeem met twaalf nieuwe vindingen. Twintig jaar geleden al was ik bij een proef van een van de eerste warmtewisselaars. Toen al vond ik het systeem niet bijster intelligent. En milieuvriendelijk. Omdat het Glycol bevat, een zeer giftig antivries: één liter Glycol vervuult één miljoen liter grondwater. En omdat je vijftig of honderd meter diep moet boren en daardoor het risico op grondwatervervuiling toeneemt. Niet voor niets zijn watermaatschappijen fel tegen het gebruik van aardwarmte; tweederde van ons drinkwater komt uit de grond. Toen er twee jaar geleden opeens

enorm veel aandacht kwam voor het milieu, zijn we aan een oplossing gaan werken. Want ik ben ervan overtuigd dat aardwarmte de toekomst heeft, als vervanger van aardgas. De NETHE gebruikt geen antivries en hoeft maar vijf of tien meter diep. Watermaatschappijen reageren dan ook al voorzichtig positief. De Herman Wijffels Innovatieprijs kan ervoor zorgen dat het systeem versneld op de markt komt. Ik hoop sowieso dat er door de bijkomende publiciteit een partij komt die er zijn schouders onder wil zetten.’

Reijer Lehmann, Demar Heiwerken BV
www.demarlopik.nl

DE MENING VAN DE JURY:

‘Een goed voorbeeld van een doorontwikkeling van een innovatie die we al jaren kennen. Reijer Lemann heeft een aantal belangrijke innovaties samengevoegd tot een uniek nieuw product. Deze innovatie combineert een hoger rendement met lage kosten, waardoor het systeem voor iedereen bereikbaar wordt. Ook het feit dat er geen Glycol wordt gebruikt, maakt deze vinding op alle fronten duurzaam!’

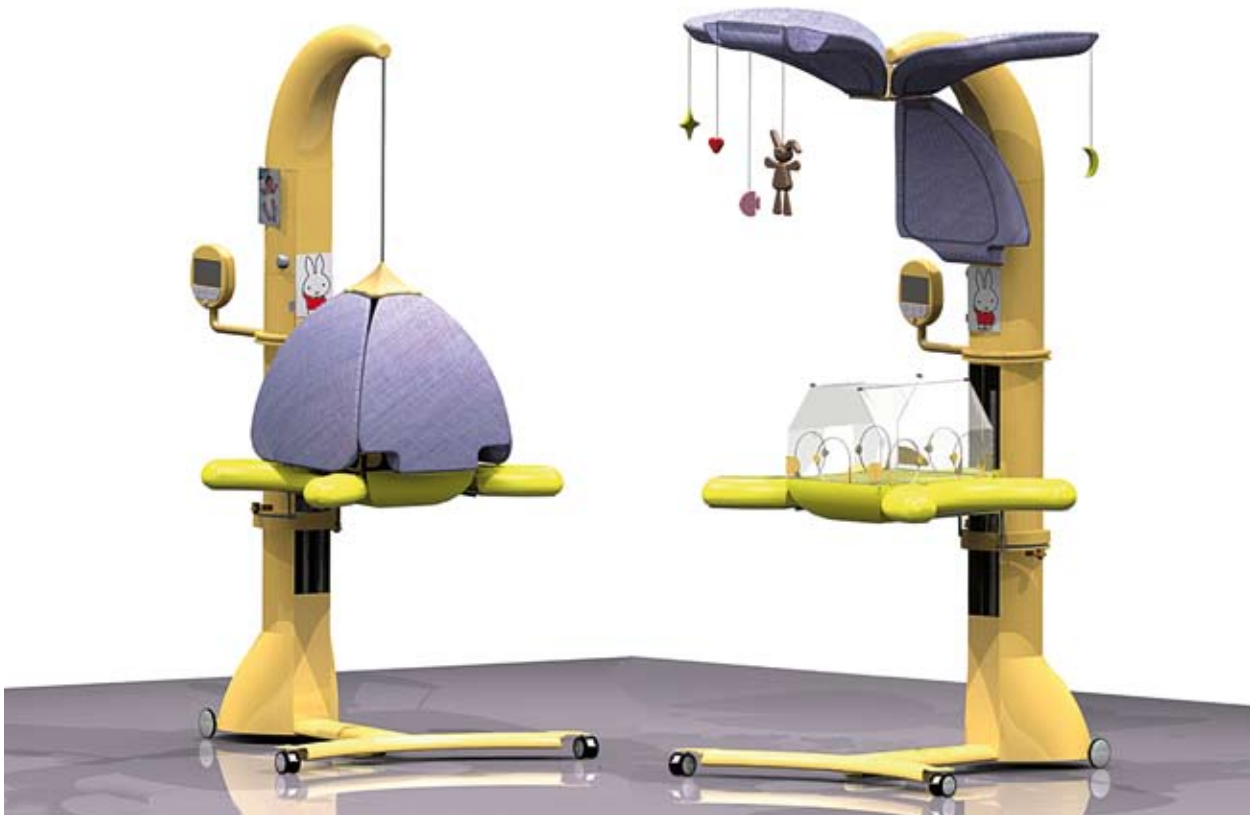
COUVEUSE

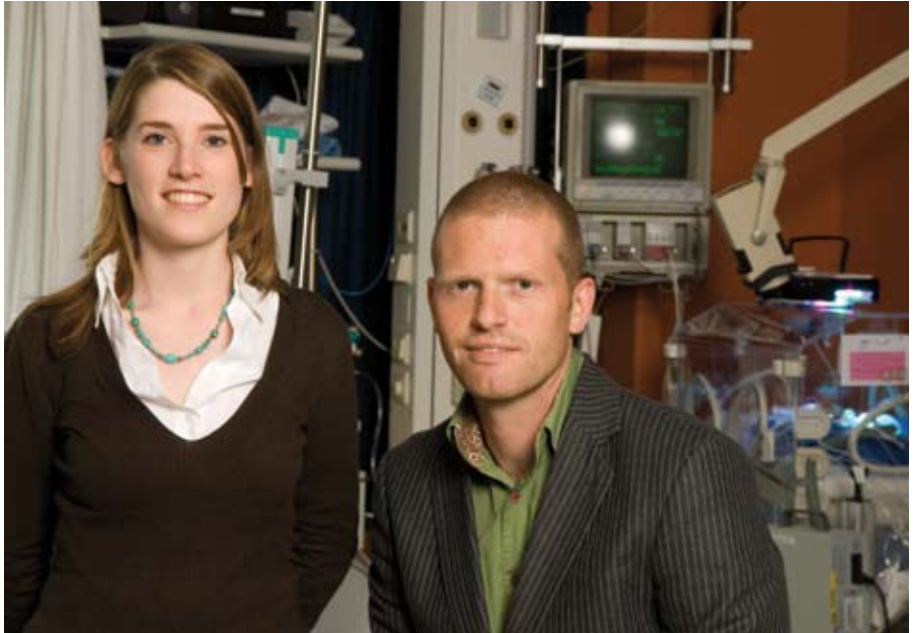
Heleen Willemsen en Jeroen van den Hout

Babybloom BV

BESCHERMENDE COUVEUSE

Couveusebaby's worden blootgesteld aan overvloedig kunstlicht en geluid. Dit kan hun ontwikkeling behoorlijk schaden. De BabyBloom couveuse heeft een licht- en geluidwerende kap die de baby beschermt tegen prikkels van buitenaf. Bovendien oogt het ontwerp vriendelijk en is het gebruiksvriendelijk. Aan bestaande couveuses kun je lastig zitten, omdat de ventilator en motor voor de luchtcirculatie onder de couveuse zitten. Bij de BabyBloom zijn deze delen opzijgeschoven, waardoor ouders en verpleegkundigen hun benen makkelijk kwijt kunnen. Een moeder die op bed ligt kan haar baby zelfs met couveuse op schoot nemen.

DE MENING VAN DE JURY:

'Heleen Willemsen bedacht vanuit een geheel nieuwe invalshoek een couveuse die voor het kind en de ouders vele voordelen biedt. De jury heeft bewondering voor de gedegen wijze waarop haar ontwerp tot stand is gekomen. Heleen zet hiermee een belangrijke stap naar een vriendelijkere omgeving voor deze kwetsbare kinderen.'

'Een tv-uitzending over couveusebaby's bracht me op het idee. Ik vond de couveuseafdeling er heel onvriendelijk, steriel uitzien. Dat kan veel beter, dacht ik. Een prachtig onderwerp voor mijn afstudeeropdracht aan de opleiding Industrieel Ontwerpen aan de TU Delft. Ook al, omdat het medische vak me interesseert. Mijn eerste idee was om een draagbare couveuse te maken, een bol die de moeder voor haar buik zou kunnen hangen. Maar als je je één minuut in het onderwerp verdiept, besef je dat dit onmogelijk is. Ik heb medische analyses gelezen, met ouders van couveusebaby's gepraat, op afdelingen meegelopen. Naast de onvriendelijke

uitstraling viel me op dat er zo weinig plaats is voor ouders. Ze moeten zich behelpen met een plastic tuinstoel, ze kunnen hun benen nergens kwijt. Mijn ontwerp moest aan drie doelstellingen voldoen: bescherming bieden aan het kind, ergonomisch verantwoord zijn en een vriendelijk uiterlijk hebben. Ik heb diverse concepten ontwikkeld. De BabyBloom sprong eruit. Het ontwerp is zeer goed ontvangen door artsen en verpleegkundigen. We hopen dan ook dat de BabyBloom van tekening uiteindelijk werkelijkheid wordt.'

Heleen Willemsen, industrieel ontwerper
www.babybloom.nl

BEADEMINGSAPPARAAT

Dirk van Asseldonk en Dietmar Enk

Dolphys Medical BV

DUN BUISJE

Jaarlijks sterven mensen omdat ze door een tumor of gezwel in de luchtweg niet beademd kunnen worden. Een groter aantal loopt blijvend hersenschade op. Met de ActivJet kan door een twee millimeter dik buisje zuurstof in de longen worden geblazen en de lucht er ook weer worden uitgezogen. Het toedienen van zuurstof door een dun buisje –jetventilatie- gebeurt nu ook al. Maar als de luchtweg vrijwel volledig is geblokkeerd, kan de overdruk in de longen niet weg. Met de ActivJet is dit probleem opgelost.

www.dolphys.com

'In Europa komt het ongeveer honderdduizend keer per jaar voor dat patiënten moeilijk te beademen zijn door obstructie van de luchtweg. Eind 2008 is de ActivJet klaar voor CE-markering, het medische keurmerk. Hopelijk kunnen we over een half jaar echt de markt op en kunnen ook deze patiënten goed beademd worden.'

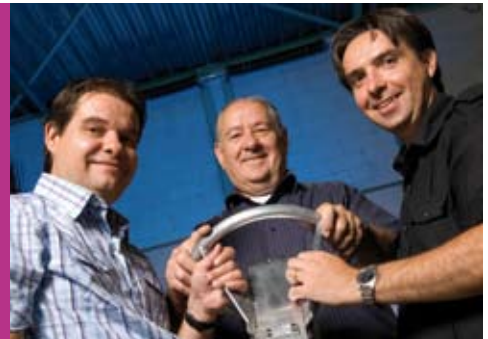

GENOMINEERD

BINDING UNIT

Henk van Lieshout sr. , Henk van Lieshout jr.
en Arno van Lieshout

VLO BV - Veghel

'Ik wilde een milieuvriendelijk – dus geen elektrisch- en arbeidsvriendelijk apparaat om de slangen makkelijk aan de matten te bevestigen. Je moet beseffen dat in sommige panden meer dan honderd kilometer slangen ligt! Met de Binding unit gaat het vijf keer sneller dan handmatig. En je hoeft je niet te bukken.'

ERGONOMISCH BINDWERK

Het leggen van vloerverwarmingen is zwaar werk, doordat de leidingen aan de staalmatten bevestigd worden. Dit betekent veel bukken, werken op de knieën en optillen van de staalmatten. Met de mechanische Binding unit kunnen monteurs de slangen zonder bukken bevestigen. Grijpers knopen de staal mat en slangen in één beweging aan elkaar. Dit voorkomt rug- en knieklachten. Bovendien gaat het veel sneller dan handmatig binden, waardoor de productie een stuk hoger ligt.

www.vlo-bv.nl

BLUSSYSTEEM

Michel Kooij

Liberty Gasturbine Holland BV

'De Steamexfire 3500 werkt al, we hebben kolenmijnbranden geblust in Zuid-Afrika en op Spitsbergen. De Steamexfire 1000 voor branden in loodsen en fabrieken is in ontwikkeling. Er is een grote markt voor: alleen in Nederland al lees je wekelijks over een brand in een loods of fabriek. De Steamexfire kan wereldwijd levens redden en veel schade voorkomen.'

VEILIG BLUSSEN

De Steamexfire 1000 is een mobiele inert gasgenerator die snel en veilig branden in gesloten ruimtes blust. De generator produceert zuurstofloos stoom en waterdamp. Door dit in een ruimte te blazen waar brand woedt, daalt de temperatuur en wordt de zuurstof verdreven. Daardoor zal het vuur doven. De Steamexfire 1000 is bedoeld voor branden in bijvoorbeeld parkeergarages, silo's en opslagloodsen. Het systeem is snel inzetbaar, eenvoudig te bedienen, elimineert explosiegevaar en beperkt materiële schade. Grote voordeel is bovendien dat er geen brandweerteam naar binnen hoeft te gaan.

www.steamexfire.nl

DRINKBEKER

Ruud Roeles en Thea Roeles-Barten

Brosalus BV

'Wij ontdekten dat er in de zorg zeer veel problemen bestaan bij het drinken en het geven van drinken. Geknoei met rietjes, mensen die uitdrogen, de zware belasting voor het verplegend personeel. Dat alles inspireerde ons om een drinkbeker te ontwikkelen waaruit je in iedere lichaamshouding kunt drinken zonder te morsen.'

DRINKEN ZONDER KNOEIEN

Het drinken zonder hulp en zonder te knoeien is in de zorg een dagelijks probleem. De Brosalus cup biedt uitkomst. Deze cup bestaat uit een beker, deksel en een knikrietje. Het rietje zit in de deksel vastgeklemd. De patiënt drinkt door de beker te kantelen. Door het ventilatiegatje in de deksel met de wijsvinger beurtelings dicht en open te maken, is het ook mogelijk gecontroleerd te drinken of drinken te geven. Patiënten kunnen zo in iedere lichaamshouding drinken zonder te morsen. Dit vergroot de zelfredzaamheid en de zelfstandigheid van de patiënt. Ook patiënten die geholpen moeten worden, kunnen zo makkelijker drinken.

www.brosalus.nl

PLANTAARDIGE INHOUDSSTOFFEN

Jos Zuidgeest, Jaap Leenen, Ruud Berbee,
Frans Veul en Rob Verpoorte

Holland Biodiversity BV

GENOMINEERD

'Het gebruik van plantaardig materiaal in de farmaceutische en cosmetische industrie neemt flink toe. Wij bekijken of de concentratie van die stoffen in de bolgewassen kunnen verhogen. De kunst is om de stofproductie niet tijdelijk, maar structureel te verhogen. Wij leveren geen product af, maar een concept.'

GENEZENDE STOFFEN

Holland Biodiversity produceert en verwerkt inhoudsstoffen van bolgewassen voor de farmaceutische en cosmetische industrie. Het bedrijf bouwt aan een bibliotheek van de inhoudsstoffen, doet onderzoek om nuttige inhoudsstoffen in bolgewassen via teelttechnieken te verhogen en speelt een actieve rol in de opzet van de keten vanaf productie tot afname van de inhoudsstof. De stof Galanthamine dient als pilot voor dit project. Deze stof in het bolgewas Narcissus wordt onder meer gebruikt in geneesmiddelen tegen de ziekte Alzheimer.

www.hollandbiodiversity.com

SLIM GLAS

Casper van Oosten en Teun Wagenaar
PeerPlus BV

'Het idee van een ruit die je kunt verduisteren is niet nieuw. En er bestaan ook al ruiten die zonne-energie opwekken. De meerwaarde zit in de combinatie van die twee. Met Smart Energy Glass houd je het licht en de warmte buiten. Dat scheelt energiekosten, tegelijkertijd wek je energie op.'

SLIM GLAS

Smart Energy Glass is een schakelbare ruit die invallend licht naar wens kan dimmen en tegelijkertijd het ongebruikte licht omzet in elektriciteit. Het enige dat hiervan zichtbaar is, is de tint in de ruit. Het raam wekt dus op een esthetisch mooie manier zonne-energie op. Deze energie vloeit naar het elektriciteitsnet en kan direct gebruikt worden. Bijkomend voordeel van deze technologie is dat je makkelijk de hoeveelheid instralend zonlicht kunt regelen. Daardoor verbetert het binnenklimaat van een gebouw en hoeft minder geld uitgegeven te worden aan airconditioning.

www.peerplus.com

INTERVIEW MET MARIA VAN DER HOEVEN

Innovatie versterkt de fundamenten van onze economie

*Do not go where the path may lead,
go instead where there is no path and
leave a trail.* Ralph Waldo Emerson (1803-1882)

Dúrvén! Dat is waar het om gaat bij innovatie. We hebben mensen nodig die het lef hebben een briljant idee om te zetten in een product dat ons dagelijkse leven een beetje mooier, schoner, gezonder en comfortabeler maakt. Een product dat de toekomst vormgeeft en ons in die toekomst doet geloven.

Innovatie versterkt immers de fundamenten van onze economie. Juist nu de economie zich minder gunstig lijkt te ontwikkelen, moeten innovatieve geesten volop de ruimte krijgen. Dat maakt ons weerbaarder. En dat is nodig, want Nederlandse bedrijven concurreren wereldwijd. Innovatie vereist een flinke dosis ondernemerszin en uithoudingsvermogen, gekoppeld aan state-of-the-art kennis en expertise.

Het zijn juist prijzen als de Herman Wijffels Innovatieprijs die ons nog eens extra doen beseffen dat innovatie loont. Dubbel en dwars.

Precies een jaar geleden ontmoette ik Timo Lechner en Maarten van Wijk, de winnaars van de Herman Wijffels Innovatieprijs 2007. Zij zijn als vernieuwers precies uit het goede hout gesneden: kundig, vastberaden en praktisch ingesteld. Met een scherp oog voor de behoefte op hun vakgebied – de anesthesiologie – hebben zij een prachtige nieuwe vinding gedaan die het risico bij ruggenprikken minimaliseert. Het winnen van de prijs betekende voor Timo en Maarten een geweldige impuls.

Ik zie onder de genomineerden voor dit jaar precies diezelfde combinatie van talenten. Vernuft en een ‘handen-uit-de-mouwen-mentaliteit’ gaan hier hand in hand. De inzendingen bestrijken een brede horizon. Ze getuigen van een steeds weer verrassend inzicht in de mogelijkheden van techniek en vormgeving. Deze innovatieve producten zijn bijzonder en tegelijkertijd van een heel praktisch nut. “Dat niemand daar eerder aan heeft gedacht”, ging vaak door mijn hoofd bij het bekijken van de inzendingen.

Ik vind het belangrijk dat de overheid zich inzet om talent werkelijk tot bloei te laten komen. Ik moedig onze pioniers aan om toch vooral gebruik te maken van de ondersteuning die voorhanden is. Denk daarbij aan het Innovatiekrediet, maar ook aan de Innovatievouchers. Deze tegoedbonnen maken het gemakkelijker maken voor bedrijven om kennis ‘in te kopen’ bij een hogeschool of universiteit. Ook kan een voucher worden verzilverd bij de aanvraag van een octrooi.

Verder hoop ik dat veel bedrijven er dit jaar toe zullen overgaan gezamenlijk een zogenoemd Innovatieprestatiecontract te ondertekenen met mijn Ministerie. Drie jaar lang kunnen zij zich dan samen wijden aan een nieuw product of productieproces. Het is belangrijk dat ondernemers in dezelfde branche de koppen bij elkaar steken. Dat maakt sterk en dat inspireert!

Ik zorg graag voor een steuntje in de rug, juist in deze economisch moeilijkere tijd. Maar het initiatief ligt natuurlijk bij de pioniers zelf. Dat kan ook niet anders. Een briljant idee dwing je niet af. Dat komt spontaan of na veel jaren hard zwoegen. Wel kunnen we zorgen voor ruimte voor nieuwe ideeën en begeleiding van (nieuwe) ondernemers.

Succesvolle vernieuwers zoeken steeds naar nieuwe verbanden en kijken over de grenzen van hun eigen discipline heen. Ik geloof in de kracht van

samenwerking: tussen overheid en ondernemer, tussen ondernemers onderling en tussen bedrijfsleven en wetenschap. Samenwerking schept ruimte en zet aan tot ruimdenkendheid.

Want innovatie gaat niet alleen om het oprekken van ons technische kunnen of het ontwikkelen van nieuwe ‘snufjes’. Het gaat net zo goed om meer immateriële zaken. Ik denk dan aan onze gezondheid, dierenwelzijn, duurzaamheid en werkplezier. Kortom, de genomineerden voor de Herman Wijffels Innovatieprijs denken ook na over onze manier van samenleven. Wat kan anders? Wat kan beter? Hun antwoord ligt in een nieuw product.

Kiezen voor innovatie betekent kiezen voor een soms moeilijke tocht over een onzeker pad. Al bladerend door dit boekje zult u hebben gezien dat deze toch de moeite waard blijkt.

Ik wil hierbij de winnaar van de Herman Wijffels Innovatieprijs 2008 hartelijk feliciteren. Ik hoop dat nog velen in uw spoor zullen treden!

Maria van der Hoeven

Minister van Economische Zaken

2002

WINNAAR

Air Manager Pro:
voorkomt dat er tijdens een
open hartoperatie luchtballen
in de bloedsomloop komen.

2^e prijs
Excellence Fish:
het kweken van snoekbaars
op basis van droogvoer.

Een prijs met impact

Van een kweekmethode van snoekbaars tot een systeem om waterleidingen vrij te houden van de legionellabacterie. En van een hulpmiddel om ruggenprikken trefzekerder te zetten tot een supermagnetron om grond te reinigen. De Herman Wijffels Innovatieprijs leverde de afgelopen zes jaar een grote diversiteit aan winnaars op. Een aantal is succesvol, anderen werken aan de verdere ontwikkeling. Enkele vindingen redden het helaas niet. Een terugblik.

Herman Wijffels verliet de Rabobank Groep in 1999. Als afscheidscadeau kreeg hij een fonds waarvan hij het doel zelf mocht bepalen. Hij koos ervoor om het coöperatief en maatschappelijk verantwoord ondernemen bij jonge ondernemers te bevorderen. Een logische keuze; die twee onderwerpen gaan Wijffels zeer aan het hart. En dus geschiedde. Criteria werden opgesteld, lokale banken fungeerden als promotor van de prijs

onder de eigen klanten, ontvingen de aanvragen en droegen kandidaten – na een inschatting of een inschrijving kans maakte – officieel voor.

Juridisch gevecht

In 2002 werd de prijs voor het eerst uitgereikt. Honderd ondernemers meldden zich bij hun lokale Rabobank. Rutger Brest van Kempen en Sander Huntelerslag van R&S TechMedic BV won-

2003

WINNAAR

Hid-Box:
een ondergrondse
structuurkast.

2^e prijs
Softlaser behandeling in
combinatie met gel voor
littekens en brandwonden.

Aanmoedigings- prijs

Afzultsysteem
bij voegwerkzaamheden.

Aanmoedigings- prijs

BerkelBike:
een combinatie van lig- en
handfiets voor onder meer
dwarslaesiepatiënten.

3^e prijs

Tyfecker:
snel en gemakkelijk vechten
van beton.

nen met de Air Manager Pro. Een apparaat dat bij het gebruik van een hart-longmachine voorkomt dat er luchtballen in de bloedsomloop van de patiënt terechtkomen. Na de prijs leek hun vinding het helemaal te gaan maken. Met het geld werd de Air Manager Pro ontwikkeld, gecertificeerd, geplaatst en personeel werd opgeleid. Maar het apparaat werd geen hit. 'We waren met een Duitse distributeur in zee gegaan', legt Brest van Kempen uit.

'Op een gegeven ogenblik kwamen zij zelf met een apparaat dat leek op de Air Manager Pro. Minder veilig, maar veel lucratiever voor hen. Daarmee zijn ze de markt op gegaan.' Er ontstond een juridisch gevecht. 'Onze tegenstander was een grote partij met veel geld. Wij konden niet winnen. Heel zuur. Want de Air Manager Pro is nog steeds het beste product dat op de markt is.' Het betekende niet het einde van R&S TechMedic BV. 'Zeker niet. We komen met een nieuwe knaller: dyna-vision. Een apparaatje waarmee je op afstand de lichaamsfuncties van mensen in de gaten kunt houden.'

Doorbraak

De BerkelBike van Rik Berkelmans won in 2002 een aanmoedigingsprijs van 10.000 euro. Een fiets waarmee je zowel met armen als benen trapt, ideaal voor bijvoorbeeld dwarslaesiepatiënten. Het gaat goed met de BerkelBike, zegt Berkelmans. 'De aanmoedigingsprijs was een mooie financiële injectie en zorgde voor veel publiciteit. Ik ben nog tot april 2005 bezig geweest met de ontwikkeling.' Ook daarna zijn er nog kinderziektes uitgehaald. Eind 2007 kwam de grote doorbraak, tijdens Support, een grote beurs voor gehandicapten. Berkelmans: 'De behoefte voor de fiets is groot. Dankzij high tech elektronica worden de verlamde spieren van dwarslaesiepatiënten tijdens het fietsen geactiveerd en mensen met bijvoorbeeld multiple sclerose kunnen dankzij de hulp van hun armen toch weer met de benen fietsen. Daardoor gaan ze minder snel achteruit, soms zelfs vooruit.'

Aanmoedigings- prijs

Okklapbare kraanbox voor
de varkenshouderij.

Aanmoedigings- prijs

Heat Power:
een vernieuwde stroom-
en gasturbine.

3^e prijs

Digitaal visvangstrategie-
systeem gekoppeld aan
een intelligent wachtalarm-
systeem.

2004

WINNAAR

Kempfarm:
een innovatieve varkensstal
waarin mest automatisch
afgevoerd wordt.

2^e prijs
Ovotrack:
een systeem om eieren te
traceren.

Op de kaart

Na de vliegende start met honderd aanmeldingen, bleef het aantal kandidaten in 2003 steken bij vijftig. Terwijl de prijs na het eerste jaar toch de nodige naamsbekendheid had opgebouwd. Was het innovatief vernuft bij jonge ondernemers zo drastisch gedaald? Nee. Maar na het eerste jaar hadden deelnemers een referentiekader. En de lat ligt hoog bij de Herman Wijffels Innovatieprijs. Heat Power, een vernieuwde stoom- en gasturbine, was een van de prijswinnaars. Door de Herman Wijffels Innovatieprijs is het bedrijf een nieuwe fase ingegaan, zegt bedenker Henk Ouwerkerk, destijds net afgestudeerd aan de TU Eindhoven. 'Dankzij de prijs hebben we een aantal investeerders gevonden om een prototype te bouwen. De prijs heeft duidelijk impact, we werden serieus genomen.' Nu, enkele jaren verder, hoopt Ouwerkerk daadwerkelijk het eerste systeem te verkopen. 'Het product van Heatpower is omvangrijk, je praat al gauw over investeringen van 500.000 tot 1 miljoen euro. We wisten dat het een traject van de lange adem zou worden. Als het systeem nu echt

verkocht wordt, staat Heat Power definitief op de kaart.'

Grootste order

Het jaar 2004 leverde opnieuw vijftig aanmeldingen op voor de Herman Wijffels Innovatieprijs. Het systeem Ovotrack sleepte de tweede prijs in de wacht. Ovotrack registreert de gegevens van eieren, zodat achteraf achterhaald kan worden van welke eierhandel het ei is dat bij een consument op het bord ligt. Bij calamiteiten kunnen zo gericht maatregelen worden genomen. Job Beekhuis ontwikkelde het systeem samen met zijn broer. 'Het prijzengeld was meer dan welkom voor de verdere ontwikkeling, maar vooral promotioneel heeft het ons geen windeieren gelegd. Twee weken na de prijsuitreiking waren we in Italië. Daar haalden we onze grootste order tot dan toe binnen. Op de tafel lag het juryrapport van de Herman Wijffels Innovatieprijs, ik zal het nooit vergeten.' Eind 2008 is Ovotrack aan zo'n twintig handelaren verkocht. 'Dat lijkt weinig, maar pas sinds twee jaar kunnen we ons volledig focussen op Ovotrack, omdat

2005

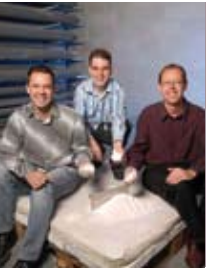

WINNAAR

LegioFreeWater:
systeem om waterleidingen
legionellavrij te houden

2^e prijs
Wielentwistelaar voor grote
voertuigen.

3^e prijs
Lompro Voerrechtiek:
nieuwe tegelijm die
zorgt voor een flkse
geluidreductie.

**Aanmoedigings-
prijs**
Nieuwe bouwmethode voor
spouwmuuren.

**Aanmoedigings-
prijs**
Donny Cards:
pre-paid doneren aan een
goed doel in de supermarkt.

we toen onze eigen eierhandel verkocht hebben'. Bovendien is de markt relatief klein. 'In Nederland komen vijf of zes bedrijven in aanmerking voor het systeem, wereldwijd zijn dat er 650. Wij streven uiteindelijk naar een wereldmarktaandeel van 25 procent. Daarvoor is het nodig dat we in het buitenland met distributeurs gaan samenwerken. We voorzien een goede toekomst.'

Koerswijziging

Rabobank Nederland vond dat de belangstelling voor de prijs achterbleef bij de verwachtingen, zeker gezien de hoge marktaandelen van de bank in het midden- en kleinbedrijf en de agrarische sector. Daarom werd voor de editie van 2005 besloten tot een koerswijziging. Zo verdween de leeftijdsgrens en werd in plaats daarvan een aanmoedigingsprijs voor ondernemers tot 30 jaar aan de prijs toegevoegd. Ook werd de inschrijving vereenvoudigd, dat kon voortaan rechtstreeks via internet in plaats van via de lokale Rabobanken. De koerswijziging had direct resultaat: in 2005 waren er 227 inschrijvingen. Het anti-

legionellasysteem van Hans Korstanje sleepte de hoofdprijs in de wacht. Een simpel systeem, zo zei hij zelf: 'Door een warmtelint in waterleidingen te installeren, krijgt de legionella geen kans zich te ontwikkelen.' De eerste prijs, 50.000 euro, was zo op. 'Het geld verdampte waar we bij stonden. We hebben alles zonder subsidie gedaan en veel geïnvesteerd, onder meer in wetenschappelijk onderzoek. Het geld konden we dus goed gebruiken.' Met LegioFreeWater, zoals het systeem heet, is het goed gegaan: het ministerie van VROM bestempelde het systeem in 2006 tot hét systeem om waterleidingen vrij te houden van de legionellabacterie.

Supermagnetron

De groei van het aantal aanmeldingen zette door: in 2006 streden 287 ondernemers om de prijs, in 2007 waren dat er 228 en 2008 kende een recordaantal van 409 aanmeldingen. In 2006 wonnen Leen van der Hoek en Aad Middelburg met de Agritron, een verplaatsbare 'supermagnetron' om grond in kassen te ontsmetten. In de land- en

3^e prijs
Klimrek Concept:
een rolscherm voor betere
klimaatbescherming in
kassen.

**Aanmoedigings-
prijs**
Filterwikkelmachine om
filterelementen te maken
voor een luchtfiltersysteem

2006

WINNAAR

Agritron:
een milieu- en mensvriendelijk
alternatief voor de ontmetting
van grond

2^e prijs
E-scoop:
een loepglas voor
mensen met een ernstige
oogafwijking.

tuinbouw is regelmatige grondontmetting nodig om bacteriën en schimmels te doden. Door een verkeerde interpretatie van de bodemanalyses heeft de ontwikkeling van de Agritron flinke vertraging opgelopen. Maar de bouwer van de machine verzekert dat het apparaat er komt. Want vanuit de tuinbouwsector is er zeer veel vraag naar: de machine dient een energiebesparing van 80 procent te realiseren ten opzichte van het huidige grondstomen en mogelijk een lagere CO₂-uitstoot van 75 procent.

'Publiciteit is goud waard'

De runner-up in 2006 was Frans Oosterhof. Hij ontwikkelde de E-scoop, een speciaal loepglas waarmee mensen met oogafwijkingen beter kunnen zien. De Herman Wijffels Innovatieprijs veranderde zijn leven totaal. 'Door de enorme media-aandacht wist opeens iedereen van de E-scoop. Mensen kwamen uit alle windhoeken naar mijn winkel. Op ZieZo, de beurs voor mensen met een visuele beperking, hebben we met ons drieën continu vastgeklemd gestaan tegen

de tafels. De belangstelling was overweldigend.' Oosterhof reist inmiddels de halve wereld af om lezingen te geven. 'Het is ontzettend hard gegaan na de Herman Wijffels Innovatieprijs. De geldprijs is fantastisch, maar de publiciteit is goud waard.' Oosterhof werkte twintig jaar aan het glas en is nog lang niet klaar. 'Inmiddels zijn we druk bezig met de vierde tot en met zesde versie van de E-scoop. En we gaan door, want nog steeds zijn er verbeteringen mogelijk.'

Kookboek in braille

Ook vormgever Judith Eurlings deed in 2006 mee met een product voor visueel gehandicapten. Haar 'Koken met gevoel', een kookboek in braille, won de aanmoedigingsprijs. 'Door de Herman Wijffels Innovatieprijs hebben we het boek in productie kunnen nemen', zegt ze. 'Dat heeft behoorlijk wat voeten in de aarde gehad, omdat de braille op plastic gedrukt werd. In het begin liet dat los. Maar het is gelukt: van de duizend exemplaren zijn er al 750 verkocht, ik verwacht dat de rest nog dit jaar de deur uitgaat.' En dus is het tijd om verder

2007

WINNAAR

APAD:
hulpmiddel bij het zetten
van een ruggenprik

2^e prijs
Sea Spring Water:
een concept voor de explo-
ratie en commerciële ontwik-
keling van zoet tot licht brak
offshore grondwater.

3^e prijs
Lgtem:
een innovatieve
algenkweekmethode.

**Aanmoedigings-
prijs**
Koken met gevoel:
een kookboek in braille.

te denken. '2009 Is het internationale jaar van de braille. We zijn nu aan het onderzoeken of we een Engelse versie van 'Koken met gevoel' op de markt kunnen brengen.'

Duidelijke functie

Het grote aantal aanmeldingen de afgelopen jaren maakt duidelijk dat de Herman Wijffels Innovatieprijs de juiste doelgroep aanspreekt en bereikt, dat er in Nederland veel geïnnooveerd wordt én dat de prijs een functie heeft. Deelnemers willen zich graag meten met andere deelnemers. Ze willen door de Rabobank beoordeeld worden. En natuurlijk hopen ze mee te liften op de flinke publiciteit die de prijs krijgt. We schreven het al eerder in deze terugblik, het geldt ook voor de hoofdprijswinnaars van 2007: Timo Lechner en Maarten van Wijk. Zij ontvingen de Herman Wijffels Innovatieprijs voor de APAD, een hulpmiddel om ruggenprikken te zetten. 'De prijs heeft ons onder meer goede contacten en interviews in medische vakbladen opgeleverd', licht Lechner toe. 'Deuren die eerst gesloten bleven,

gingen opeens open. Ook internationaal was er opeens ongelofelijk veel belangstelling.'

Verkoopmachine

Anesthesist Lechner gebruikt APAD al dagelijks. Met geweldige resultaten. 'Je hoeft ruggenprikken niet meer op de tast te zetten. Daardoor is de trefzekerheid bijna honderd procent, bij handmatig prikken is die zo'n tachtig tot 85 procent.' Ondanks de bewezen werking en de grote vraag vanuit de markt, wordt APAD nog niet verkocht. Lechner: 'We wachten nog steeds op CE-certificering. Die wordt keer op keer uitgesteld. We hopen die binnenkort te krijgen. Vanaf dat moment gaat de verkoopmachine op volle toeren draaien. De verwachtingen zijn zeer hoog gespannen. Mede dankzij de Herman Wijffels Innovatieprijs.'

3^e prijs
Inca Heating Products:
voor de verdere ontwikkeling
van een polymeer
verwarmingssysteem.

**Aanmoedigings-
prijs**
DC Pile Driver:
een nieuwe manier van
helen via een combinatie
van hydraulische techniek
met een regelbaar Brandstof-
inspuitsysteem.

Colofon

Herman Wijffels Innovatieprijs 2008
is een uitgave van Rabobank Nederland,
directoraat MVO.

Cöördinatie
Tessa van Hoesel
Peter Sluis

Contactgegevens
H.Wijffelsfonds@rn.rabobank.nl

Redactie
Marc van de Ven

Ontwerp
Volta_ontwerpers

Fotografie
Hans Lebbe

Druk
Kobalt

www.rabobank.nl/innovatieprijs